

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان چهارمحال و بختیاری

طرح دوره دروس نظری و عملی Course Plan

نام درس: علوم تشریح سر و گردن نظری نیمسال: دوم ۱۴۰۲-۱۴۰۱
دانشکده: پزشکی گروه آموزشی: آناتومی، پاتولوژی و هماتولوژی

مشخصات درس:

نام و شماره درس: علوم تشریح سر و گردن نظری ۲۰۵	روز و ساعت برگزاری: شنبه ۱۰-۸
رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی- دکترای حرفه‌ای	محل برگزاری: کلاس شماره ۱۸ دانشکده پزشکی
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۱/۱۸ واحد نظری	
دروس پیش نیاز: مقدمات علوم تشریح	
مسوول درس: دکتر مریم انجم شعاع- دکتر مرضیه مردانی	
اطلاعات تماس مسئول درس (تلفن، روزهای تماس، آدرس دفتر و ایمیل): دانشکده پزشکی، ۳۳۶-۰۳۸۳۳۳۳۵۶۵۲، طبق برنامه نصب شده anjomshoa.m@gmail.com Mardani.ma@skums.ac.ir	

هدف کلی درس (در سه حیطة دانشی، نگرشی و مهارتی):

- آشنایی با ساختار میکروسکوپی و ماکروسکوپی سر و گردن انسان و نحوه تکوین بخش‌های مختلف آن

اهداف اختصاصی درس (در سه حیطة دانشی، نگرشی و مهارتی):

- در پایان این دوره دانشجو باید بتواند نحوه تکوین، ساختار میکروسکوپی و ماکروسکوپی قسمت‌های مهم بالینی سر و گردن، اهمیت نشانه‌های بالینی و رادیولوژیک مهم بخش‌های مختلف سر و گردن و ناهنجاری‌های مرتبط با آن را شناسایی کند.
- ساختار و اجزای آناتومیکی استخوان‌های کرانیوم و صورت و تفسیر تصاویر رادیولوژیک آن
- ساختار و موقعیت آناتومیکی و مجاورات عناصر گردن
- نحوه خونرسانی و عصب‌گیری ساختارهای آناتومیکی موجود در ناحیه سر و گردن
- ساختار و مجاورات آناتومیکی اجزای صورت، احشاء و حفرات آن

منابع درس:

*منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

آناتومی:

- ۱- آناتومی بالینی اسنل Richard S. Snell، ویراست دهم، ۲۰۱۹، انتشارات ارجمند، ترجمه دکتر غلامرضا حسن‌زاده و همکاران
- ۲- آناتومی گری برای دانشجویان گری - ریچارد دریک و همکاران، ترجمه دکتر غلامرضا حسن‌زاده و همکاران، ویراست چهارم، ۲۰۲۰، انتشارات اشراقیه

۳- استخوان شناسی به همراه مفاصل، دکتر بهرام الهی، ویراست بیست و دوم، ۱۳۸۸، انتشارات جیحون

۴- اطلس نتر Frank H. Netter، ویراست هشتم، ۲۰۲۳، انتشارات خسروی

۵- اطلس گری Richard Drake، ۲۰۲۰، Elsevier

۶- اطلس زوبوتا Friedrich Paulsen, Jens Waschke، ویراست شانزدهم، ۲۰۱۸

بافت شناسی:

- ۱- بافت شناسی پایه نویسنده جان کوئیرا – Anthony Mescher - چاپ سیزدهم سال انتشار ۲۰۱۸- انتشارات Lange- فصل ۹
- ۲- بافت شناسی تألیف دکتر جعفر سلیمانی راد سال انتشار ۱۳۹۲- چاپ ششم- فصول مربوط به بافت شناسی سیستم عصبی
- ۳- اطلس بافت شناسی رنگی گارتنر- نویسنده Alex Stone- سال انتشار ۲۰۲۰- چاپ پنجم- فصول مربوط به بافت شناسی سیستم عصبی

جنین شناسی:

- ۱- رویان شناسی پزشکی لانگمن-نوشته توماس سادلر- ترجمه محمد رخشان-سال انتشار ۲۰۱۹- چاپ چهاردهم
- ۲- The developing human نوشته Keith Moore- سال انتشار ۲۰۱۶- چاپ نهم

▪ نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

بخش آناتومی:

الف) میان ترم

حضور در کلاس و فعالیت‌های کلاسی: ۱ نمره، امتحان میان ترم: ۷ نمره

ب) پایان ترم

حضور در کلاس و فعالیت‌های کلاسی: ۱ نمره، امتحان پایان ترم: ۹ نمره

بخش بافت شناسی و جنین شناسی:

امتحان پایان ترم: ۲ نمره

▪ روش های تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ

مسئولیت های فراگیران:

مطالعه و مرور درس جلسه گذشته قبل از شروع کلاس درس، مشارکت فعال در مباحث کلاس

سیاست مسئول دوره در خصوص برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان:

طبق مقررات آموزشی برخورد خواهد شد.

جدول زمان بندی ارائه درس

ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	روش تدریس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۱/۱۲/۶	۲	کلیات جمجمه، استخوان‌های فرونتال، اتموئید، اسفنوئید و اکسی-پیتال همراه با بررسی رادیولوژیک و تکیه بر آناتومی بالینی، کاربردی و تغییرات ناشی از افزایش سن	دکتر مرضیه مردانی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	مطالعه مطالب گفته شده در مقدمات علوم تشریحی
۲	۱۴۰۱/۱۲/۱۳	"	استخوان‌های تمپورال، پریتال، استخوان‌های صورت (ماکزایلا، پالاتین، زیگوماتیک، ماندیبل و...) همراه با بررسی رادیولوژیک و تکیه بر آناتومی بالینی، کاربردی و تغییرات ناشی از افزایش سن	"	"	مرور مطالب گفته شده در جلسه قبل، پرسش و پاسخ و شرکت در بحث
۳	۱۴۰۱/۱۲/۲۰	"	نماهای جمجمه، حفره اربیت، حفره بینی، مهره‌های گردنی و رباط‌های گردن همراه با بررسی رادیولوژیک و تکیه بر آناتومی بالینی، کاربردی و تغییرات ناشی از افزایش سن	"	"	"
۴	۱۴۰۱/۱۲/۲۷	"	اعصاب مغزی زوج اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم، ششم و هفتم	"	"	"
۵	۱۴۰۲/۱/۱۹	"	اعصاب زوج هشتم، نهم، دهم، یازدهم، دوازدهم، آناتومی بالینی و کاربردی آن	"	"	"
۶	با هماهنگی دانشجویان	"	امتحان میان ترم	"	"	"
۷	۱۴۰۲/۱/۲۶	"	آناتومی سطحی ناحیه گردن، عروق و اعصاب سطحی و عضلات، آناتومی بالینی و کاربردی آن	"	"	"
۸	۱۴۰۲/۲/۹	"	عروق و اعصاب عمقی و مجاورات آنها، ریشه گردن، همراه با بررسی رادیولوژیک، آناتومی بالینی و کاربردی آن	"	"	"
۹	۱۴۰۲/۲/۱۶	"	صورت، اسکالپ، آناتومی بالینی و کاربردی آن	"	"	"
۱۰	۱۴۰۲/۲/۲۳	"	حفرات تمپورال و اینفراتمپورال، آناتومی بالینی و کاربردی آن	"	"	"
۱۱	۱۴۰۲/۲/۳۰	"	حفره دهان، زبان، کام و حلق، آناتومی بالینی و کاربردی آن	"	"	"
۱۲	۱۴۰۲/۳/۶	"	حفره بینی و حنجره، آناتومی بالینی و کاربردی آن	"	"	"
۱۳	۱۴۰۲/۳/۱۳	"	تکامل کمان‌ها، بن‌بست‌ها و شکاف‌های حلقی	دکتر مریم انجم شعاع	"	مطالعه کامل بخش جنین شناسی عمومی ارائه شده در درس مقدمات علوم تشریحی و آمادگی برای پرسش و پاسخ
۱۴	۱۴۰۲/۳/۲۰	"	تکامل صورت، زبان و دندان‌ها، بررسی ناهنجاری‌های تکاملی ناحیه سر و گردن	"	"	مرور مطالب گفته شده در جلسه قبل و پرسش و پاسخ و شرکت در بحث
۱۵						
۱۶						
۱۷						

